

Minister Infrastruktury

Znak pisma: DGWiŻŚ-5.054.9.2024

Warszawa, 16 września 2024

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 3892 Posła na Sejm, Pana Dominika Jaśkowca z 18 lipca 2024 r. w sprawie potrzeby zmiany rozwiązań prawnych dotyczących opłat z tytułu eksploatacji wody w uzdrowisku oraz przyjętego systemu redystrybucji pobranej opłaty, przedstawiam następujące stanowisko.

Realizując cel dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. Urz. UE 2000, L Nr 327, poz. 1) zwanej dalej „Ramową Dyrektywą Wodną”, do polskiego porządku prawnego zostały wprowadzone instrumenty zapewniające uwzględnienie zasad zwrotu kosztów usług wodnych. Przedmiotowe instrumenty prawne zostały ujęte w ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1087, z późn. zm.) zwanej dalej „Prawem wodnym”. W związku z powyższym pobór wód stanowiących własność Skarbu Państwa został objęty obowiązkiem uiszczania opłat za usługi wodne. Wpływy z tych opłat zostały przyznane wyspecjalizowanym jednostkom wykonującym zadania w zakresie gospodarki wodnej, mianowicie Państwowemu Gospodarstwu Wodnemu Wody Polskie (PGW WP). PGW WP odpowiada za realizację licznych zadań z zakresu gospodarki wodnej istotnych dla społeczeństwa, w tym dla społeczności lokalnych. PGW WP realizuje m.in. zadania z zakresu:

- 1) ochrony ludności i mienia przed powodzią i suszą, przeciwdziałania ich skutkom,
- 2) wykonywania i utrzymania inwestycji w gospodarce wodnej,
- 3) zarządzania środowiskiem wodnym i nadzorem nad korzystaniem z wód,
- 4) ochroną wód i obszarów chronionych,
- 5) utrzymywania infrastruktury.

Z uwagi na znaczący udział przychodów z tytułu opłat za pobór wód w strukturze przychodów PGW WP, ich zmniejszenie, nawet w niewielkiej części, mogłoby negatywnie wpłynąć na realizację ww. ustawowych zadań stanowić zagrożenie dla wykonywania PGW Wody Polskie. Tym samym na wykonanie ww. zadań niezbędne było zapewnienie odpowiednich środków finansowych, w tym z opłat za pobór wód. Tym samym nie jest celowa zmiana redystrybucji wpływów uzyskiwanych z tytułu opłat za usługi wodne, gdyż takie zmiany mogłyby niekorzystnie wpłynąć na realizację istotnych zadań z zakresu gospodarki wodnej.

Należy wskazać, że za pobór wód zarówno powierzchniowych jak i podziemnych występuje obowiązek ponoszenia opłaty w wysokości określonej w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 26 października 2023 r. w sprawie jednostkowych stawek opłat za usługi wodne (Dz. U. poz. 2471), zwanym dalej „rozporządzeniem opłatowym”. Mając na uwadze potrzebę w pierwszej kolejności zapewnienia wody dla zbiorowego zaopatrzenia ludności w tym zakresie ustalono preferencyjne stawki opłat dla danej działalności. Wynoszą one odpowiednio:

- 1) 0,068 zł za 1 m³ pobranych wód podziemnych;
- 2) 0,040 zł za 1 m³ pobranych wód powierzchniowych

- co wynika z § 5 ust. 1 pkt 41 rozporządzenia opłatowego.

Natomiast dla produkcji napojów ustalono stawki opłat na wyższym poziomie, mianowicie:

- 1) 0,097 zł za 1 m³ pobranych wód podziemnych,
- 2) 0,057 zł za 1 m³ pobranych wód powierzchniowych

- co wynika z § 5 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia opłatowego.

Tym samym obecnie są zróżnicowane stawki opłat dla społeczności lokalnej (ustalone na niższym poziomie) od stawek opłat dla przedsiębiorstw produkujących napoje.

Podkreślenia wymaga, iż od czasu wprowadzenia nowego systemu opłat za usługi wodne, tj. od dnia 1 stycznia 2018 r., nie podnoszono wysokości poszczególnych stawek opłat za usługi wodne zarówno maksymalnych, jak i jednostkowych. Brak zmian w tym zakresie doprowadził do faktycznego obniżenia stawek opłat za usługi wodne z każdym rokiem o wskaźnik inflacji, tj. w sumie od 2018 r. do chwili obecnej, o ponad 35 % (odpowiednio w latach 2018-2023 – wskaźnik wzrostu cen wynosił 1,6%, 2,3%, 3,4%, 5,1%, 14,4%, około 11,5%). Tym samym niezbędna jest analiza zasadności obecnej realizacji celów Ramowej Dyrektywy Wodnej przez system opłat za usługi wodne, z uwagi na fakt, że przedmiotowe stawki opłat są faktycznie dużo niższe niż kilka lat temu.

Odnosząc się jednak do porównania ceny poszczególnych produktów wytwarzanych z wody (np. napojów) do ceny ustalonej dla społeczności lokalnych w ramach wody dostarczanej przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne, warto wskazać na następujące okoliczności. Co do zasady, na koszty wytworzenia określonego produktu nie składają się wyłącznie koszty wody (opłaty za usługi wodne). Przykładowo wyprodukowanie konkretnego butelkowanego napoju wymaga, oprócz uzyskania wody, także jej podczyszczenie (w celu zapewnienie jej zdatności do spożycia), dostarczenia do zakładów produkcyjnych, do odbiorców, butelkowania, uiszczenia odpowiednich podatków z tytułu sprzedaży itp. Tym samym koszty wytworzenia określonego produktu, np. wody butelkowanej, nie stanowią wyłącznie kosztów jej uzyskania od PGW Wody Polskie. Koszty wytworzenia napojów mogą znacznie przewyższać koszty wody. W związku z powyższym różnice pomiędzy ceną oferowanego produktu (napoju butelkowanego) od opłaty za usługi wodne nie przesądzają o konieczności automatycznego podwyższenia

stawek opłat za usługi wodne. Koszty wody (opłat za usługi wodne) mają przede wszystkim zapewnić realizację zasady zwrotu kosztów usług wodnych. Ta zasada wiąże się z nałożeniem opłat na podmioty korzystające z tych usług. Opłaty te mają służyć zachęceniu użytkowników do bardziej racjonalnego i oszczędnego sposobu gospodarowania wodami.

Z poważaniem,

Dokument podpisany elektronicznie przez:

z upoważnienia Ministra Infrastruktury

Piotr Malepszak

Podsekretarz Stanu